

Pierwsze stwierdzenie *Apalus bimaculatus* (LINNAEUS, 1760) (Coleoptera: Meloidae) w Polsce

First record of *Apalus bimaculatus* (LINNAEUS, 1760) (Coleoptera: Meloidae) in Poland

Michał BRZESKI

ul. Janusza Meissnera 21/72, 31-457 Kraków, e-mail: mbrzeski.ento@gmail.com

KEY WORDS: Eastern Beskids, *Apalus bimaculatus*, Meloidae, first record.

Gatunek szeroko rozprzestrzeniony w Palearktyce, stwierdzony w kilkunastu krajach Europy oraz kilku państwach Azji (BOLOGNA 2008). Ostatnio wykazany z Czech (KRÁL i in. 2020). Jedyna wzmianka o stwierdzeniu *Apalus bimaculatus* (L.) z Polski (BORCHERT 1938, HORION 1956) okazała się pomyłką związaną z błędną interpretacją lokalizacji i dotyczyła faktycznie stanowiska na Węgrzech (IWAN i in. 2012).

Chrząszcz związany z otwartymi, piaszczystymi terenami. Pojaw imagines bardzo krótki przez co trudny do odnalezienia i możliwy do przeoczenia w terenie, przypada na miesiące wczesnowiosenne. Postacie dorosłe spotykane są od początku marca (czasami już w lutym) do połowy kwietnia (LÖNNELL i EDELSJÖ 2004) przy czym fenologia pojawu wydaje się być ściśle uzależniona od ciepłych i słonecznych dni w tym okresie. Na okres wczesnej wiosny przypada także aktywność samotniczej błonkówki *Colletes cunicularius* (L.), z którą to między innymi związany jest cykl larwalny pasożytującego na nich chrząszcza (CEDERBERG 2003, AHLBÄCK i BERGGREN 2013). Poniżej autor przedstawia dane pierwszego pewnego stwierdzenia *A. bimaculatus* (L.) w Polsce:

– EV69 Posada Górna ad Rymanów, 18 III 2023, 2♂♂, 3♀♀, na piasku i kępach zeszłorocznych traw porastających pobocze piaszczystej drogi przebiegającej przez tereny pastwiskowe, leg. M. BRZESKI, det. M. BRZESKI.

Na wyżej omawianym stanowisku w towarzystwie *A. bimaculatus* (L.) zaobserwowano tego samego dnia licznie rojące i zakładające gniazda na piaszczystych osuwiskach drogi *C. cunicularius* (L.) co

potwierdza dane literaturowe odnośnie korelacji współwystępowania obu gatunków. Pomimo kontynuacji poszukiwań terenowych w kolejnych dniach, w wyniku załamania pogody nie odnaleziono kolejnych osobników omawianego gatunku.

Ryc. 1. Samiec *Apalus bimaculatus* (L.) na stanowisku w Posadzie Górnej, 18 III 2023.

Fig. 1. Male of *Apalus bimaculatus* (L.) at location in Posada Górna, 18 march 2023.

Ryc. 2. Posada Górna. Piaszczysty skraj drogi prowadzącej przez tereny pastwiska – miejsce występowania *Apalus bimaculatus* (L.).

Fig. 2. The sandy edge of the road leading through the pasture – the place of occurrence *Apalus bimaculatus* (L.) in Posada Górna.

PIŚMIENNICTWO

- AHLBÄCK L., BERGGREN Å. 2013. The effect of landscape structure and habitat composition on the presence of the threatened parasitic sand-living beetle *Apalus bimaculatus* (Coleoptera: Meloidae). The Canadian Entomologist, **145** (6): 626-638.
- BOLOGNA M. A. 2008. Meloidae. [W:] LÖBL I., SMETANA A. (red.): Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Vol. 5. Tenebrionoidea. Apollo Books, Stenstrup, 670 ss.
- BORCHERT W. 1938. Die Verbreitung der Käfer Deutschlands. Tatsachen und Folgerungen: 137 ss.
- CEDERBERG, B. 2003. *Apalus bimaculatus* behoöver både blommor och bin. [*Apalus bimaculatus* needs both flowers and bees]. Fauna och Flora, **98**: 30-33.
- HORION A. 1956. Faunistik der mitteleuropäischen Käfer. Band V. Heteromera. Entomologische Arbeiten, 336 ss.
- IWAN D., KUBISZ D., TYKARSKI P. 2012. Coleoptera Poloniae: Tenebrionoidea (Tenebrionidae, Boridae). Critical checklist, distribution in Poland and meta-analysis. University of Warsaw – Faculty of Biology & Natura optima dux Foundation, Warszawa, 495 ss.
- KRÁL D., KUBÁŇ V., ŠTĚPÁNEK D. 2020. Faunistic records from the Czech Republic – 494 Coleoptera: Meloidae. Klapalekiana, **56** (3-4): 293-294.
- LÖNNELL N., EDELSJÖ J. 2004. Bibagge *Apalus bimaculatus* (Coleoptera, Meloidae) i Södermanland och södra Uppland – en fråga om att vara på rätt plats vid rätt tid. [*Apalus bimaculatus*, (Coleoptera, Meloidae) in the provinces of Södermanland and southern Uppland – a matter of timing]. Entomologisk Tidskrift, **125**: 161-171.

Wpłynęło: 20 września 2023
Zaakceptowano: 8 października 2023